

2011. január 11. - **A miskolci történet 2008-ban kezdődött, amikor a Gyurcsány-kormány nevéhez fűződő Fészekrakó-program segítségével kedvezményes svájcfrank-alapú devizahitelhez juthattak azok a fiatalok, akik lakást szerettek volna vásárolni.**

A koncepció alapvetően jó lett volna, ha leleményes, de nem túl becsületes jogászok, ingatlanosok, banki ügyintézők közösen egy kört alkotva nem játszották volna ki a törvényt. Miskolcon jártunk, kísérőnk a tavaly ősszel frissen megválasztott szocialista önkormányzati képviselő, Varga Gergő volt. A miskolci szocialista politikus Varga Gergő elmondta, hogy egyes hírekkel ellentétben a miskolci önkormányzatnak a fészekrakós bűncselekmény sorozathoz semmi köze nem volt. Nem önkormányzati bérlakásokról van szó, hanem magánszemélyektől megvásárolt ingatlanokról. A rendőrségi nyomozás során kiderült, hogy az üzletet felhajtó ingatlanosok vidékre utaztak, ahol kimondottan hátrányos helyzetű, alacsonyan képzett cigány családoknak ajánlották fel a jobb élet lehetőségét, komfortos környezetben, minimális anyagi hozzájárulással. Minden papírt előkészítettek számukra, nekik csak alá kellett írni a dokumentumokat és költözhetek.

A lakásokat megvásárló családok a gyerekeik után járó szocpoltámogatást önrészként felhasználva bankhitelt vettek fel, amelyből a gyanú szerint banki tisztviselők és az adásvételt intéző ügyvédek és ingatlanosok is részesültek. Ám vállalkozók és munkaadók is részt vettek a csalásban, „papíron” alkalmazták a lakásvásárlókat, így igazolva nekik rendszeres jövedelmet, ugyanis a bank enélkül nem utalta volna ki a hitelt. Közel százhatvan lakást szereztek meg ilyen módon. A szocialista politikus kijelentette, kikéri az előző városvezetés nevében is, hogy a Miskolcon kialakult társadalmi problémát és bűncselekményt többen politikai célokra használják fel.

A fészekrakós probléma azonban nem csak az avasi lakótelep életét nehezíti meg a városban, ugyanez a helyzet a Vörösmarty lakótelepen és a diósgyőri Árpád utcában is, csak ezeket az országos média valamilyen oknál fogva elhallgatja – meséli Varga. Az avasiak együtt tudnak élni a cigányokkal, kizárólag a vidékről beköltözött fészekrakókkal van problémájuk. Ez utóbbiak életvitele miatt az évtizedek óta ott élő romák is fel is vannak háborodva.

A harmincezer fős lakótelep türelme a közel kétszáz fészekrakós miatt lassan elfogy. Néhány elkeseredett, névtelenséget kérő lakó elmesélte, a hírekkel ellentétben az Avas nem rossz hely, szeretnek ott élni, jó a tömegközlekedés, sok bolt és játszótér van, és hamarosan épülni fog 330 millió forintos beruházásból egy egészségház. Ennek ellenére nehezen viselik, hogy a fészekrakós családok közül többen vécének használják a lépcsőházakat, szemetelnek, kukáznak, ezzel megkeserítve és veszélyeztetve mindenki komfort- és higiéniai igényét. Nyáron több fészekrakós család elhagyta a panellakásokat, de a téli hónapokra visszaköltöztek, s van, hogy egy lakásban tizenöten, húszan laknak.

A csendháborítás és a dorbézolás szinte mindennapos. Egy középkorú hölgy mesélte, hogy egy esetben őt meg is fenyegették. A szomszéd lakásból kora délutántól késő estig megállás nélkül üvöltött a zene, nem tudott pihenni, ezért megkérte a lakókat, halkítsák le a magnót. A lakás tulajdonosának élettársa közölte a hölgygel, nekik joguk van azt csinálni, amit akarnak, hagyja őket békén, mert különben vér fog folyni. A hölgy kihívta a rendőröket, akik az igazoltatást követően elküldték a lakásból azokat, akik a lakcímkártya alapján nem ott voltak bejelentve. Miután a rendőrök elmentek, tíz perc múlva minden kezdődött előlről.

Több lakó mesélte, hogy a fészekrakók beköltözésekor próbáltak nekik segíteni, de nem engedték, nem akarnak beilleszkedni. Volt, hogy a gyámügyet is kihívták, mert egy gyerek a

lépcsőház falán lévő villámhárító dróton keresztül mászott fel egy első emeleti lakásba. Az érintettek nem fizetik a rezsit és a közös költséget, lopják az áramot, a társasházak pedig egyre nagyobb adósságot halmoznak fel. Az elkeseredett lakók elárulták, hogy végső mentsvárként bementek az MSZP-irodába, ahol problémájuk meghallgatásra talált, az ügy eljutott Káli Sándorig, aki akkoriban a város szocialista polgármestere volt és kijelentette, az áldatlan állapot nem folytatódhat tovább. Megkezdődtek a folyamatos rendőri kivonulások, amiben egyszer részt vett Káli Sándor is, végigjárták a lakókat, viszont több lakásba nem engedték be őket. Avasi látogatásunk során felkerestünk több fészekrakós ingatlant. Nem volt nehéz dolgunk a keresgélésnél, a hang után mentünk, már a lépcsőházban fülsüketítően dübörgött a zene és elviselhetetlen bűz terjengett a falak között. Volt, ahol nem álltak velünk szóba, volt, hogy egy kislány nyitott ajtót, s mikor a szülei után érdeklődtünk, annyit mondott, a boltban vannak. Ám a lakásból kiszűrődő hangokból egyértelmű volt, hogy nem mond igazat. Egy másik lakásban két rövidnadrágos, atlétatrikós fiatalember nyitott ajtót, akik érdeklődésünkre elmondták, ők csak vendégek, az ünnepekre jöttek a rokonokhoz, azt viszont nem tudták megmondani, hogy meddig maradnak. A tulajdonosok közül senki nem tartózkodott otthon, ahogy mondták, a boltban vannak. A beszélgetés közben azonban megérkezett a lakás állítólagos tulajdonosa, gyerekekkel és szatyrokkal a kezében, de elzárkózott a nyilatkozattól. Kommunikálni nagyon nehéz, szinte lehetetlen velük.

Varga Gergő önkormányzati képviselő szerint folyamatos a patthelyzet. Egy korábbi kormányrendelet szerint a devizahitelek védelmére született az a döntés, hogy senkit nem lehet kilakoltatni a lakásából. A kilakoltatási moratórium pedig vonatkozik a fészekrakós hitelekre is. Emiatt nem lehet velük semmit kezdeni. A beköltözések visszaszorítására az önkormányzat 2009-ben megalkotta az együttélési kódexet, melyben meghatározták, hogy egy lakásban hányan tartózkodhatnak. Eszerint egy 63 nm-es lakásban maximum tíz ember élhet, de ettől függetlenül jóval többen élnek együtt. A hatóság kimegy, lakcímkártyájuk alapján ellenőrzi őket, s ha valaki nem az adott lakásba tartozik, elküldik. Azonban ez sem megoldás, mert miután a rendőrök elmennek, az illegális lakók visszaszivárognak.

Természetesen megkerestük az ügyben a BAZ Megyei Rendőr-főkapitányságot is, ahol Dobi Tamás szóvivő arról tájékoztatót, hogy fokozott ügyészi felügyelet mellett jelenleg is tart még a nyomozás. Az avasi lakótelep közbiztonságával kapcsolatban pedig hangsúlyozta, hogy egyáltalán nem olyan rossz a helyzet, mint az a sajtóban gyakran megjelenik. A városrész bűnügyi statisztikája szerint a lakásbetörések és az autófeltörések száma éves szinten alig haladja meg a tízes nagyságrendet. Azt azonban a rendőrségi szóvivő is megerősítette, hogy a szabálysértésnek minősülő csendháborítások gyakran előfordulnak a lakótelepen. A rendőrség ezeknek a szabálysértéseknek a visszaszorítására állandó járőrszolgálatot vet be és a térfelügyelő kamerák is hatékony eszköznek bizonyulnak a bűnmegelőzésben, továbbá hasznos együttműködés jött létre a polgárőrséggel és a városőrséggel. Dobi Tamás közölte, hogy a rendőrség is érzékeli a jelenséget, hogy egyes lakásokból a fészekrakók nyár folyamán elköltöztek és a téli időszakra visszatértek a lakásokba. Ilyen esetekben a rendőrségnek nincs jogköre az intézkedésre.

Kerestük Miskolc fideszes polgármesterét, Kriza Ákost, aki jelezte, csak azután nyilatkozik, ha konkrét, mindenki számára megnyugtató és végleges megoldásról számolhat be. A polgármesteri hivatal szóvivője, Dobos Tímea viszont emailben a következőket írta: „A probléma megoldásához vezető úton az első lépés megtörtént. A Nemzetgazdasági Minisztérium több Miskolcra érkező javaslatot is beépített a társasházakról szóló törvény módosításába, amelyet az Országgyűlés el is fogadott. Ez lehetővé teszi, hogy egy lakás már

akkor jelzáloggal terhelhető legyen, ha a tulajdonos háromhavi közös költséggel tartozik. A bíróság a közös képviselő javaslatára három héten belül elrendelheti a tárgyalást, aminek alapján végrehajtást kezdenek el. A jogosulatlanul ingatlant szerzett „Fészekrakók” ügyében a vádemelés 2011 első negyedévében várható. A társadalmi normákat figyelmen kívül hagyó „Fészekrakók” környezetében élők védelmére, a nyugalom és közbiztonság fenntartására jelenleg a rendőrség hathatós fellépése az egyetlen megoldás. Dr. Kriza Ákos polgármester türelmet kér, hiszen alig 3 hónapja van hivatalában. Ennyi idő alatt lehetetlen megoldani egy több mint 2 éve húzódó, jogi, közbiztonsági és társadalmi problémákat egyaránt magában foglaló problémahalmazt. A polgármester és a feladatra kijelölt csapat 2010 októbere óta folyamatosan dolgozik a Fészekrakó-ügyön, és várhatóan, legkésőbb tavaszra a megoldás is megszületik”.

Az avasi városrész szocialista képviselője nem ért egyet a polgármesteri hivatal szóvivőjének érvelésével. Varga, mint mondta, ugyanúgy csak három hónapja képviseli a város és az emberek érdekeit. A polgármesterrel ellentétben azonban nem kér türelmet a lakóktól, szerinte azzal nem orvosolható a helyzet, hogy jelzálog kerül az ingatlanokra. Hangsúlyozta, törvénymódosításra van szükség, ezért avasi szocialista önkormányzati képviselőtársával, Földesi Norberttel és a lakókkal négyponthoz nyilatkozatot fogalmaztak meg. Ebben arra kérik a város vezetését, a kormánynál tegyen lépéseket, hogy a közös költségeket nem fizető lakók szociális segélyéből legyen levonható vagy behajtható a tartozás. A Nemzeti Eszközalap mellett, mely a devizahitelek megsegítésére jön létre - és amelyről a mai napig semmilyen konkrétum nem ismert -, a kormány hozzon létre egy alapot, ami az önhibájukon kívül eladósodott társasházak problémáival foglalkozna. Oly módon kezdeményezik a kilakoltatási moratórium módosítását, hogy a már végrehajtás alatt lévő lakások megvásárolhatók legyenek, így azokat a lakókat, akik nem fizetik a költségeket, ki lehessen költöztetni. Sürgetik azon törvények és jogszabályok felülvizsgálatát, melyek az együttélési rendeleteket be nem tartókkal (csendháborítás, nem fizetés, személtelés) szemben egyértelmű és határozott jogköröket adnának a hatóságnak. A nyilatkozatot eddig háromezer avasi írta alá, de szeretnék, ha Miskolc többi lakótelepéről is jönnének aláírások.

Bátor lépésekre van szükség - hangsúlyozza Varga -, a pártoknak nem visszafele és egymásra kell mutogatni, ez ugyanis nem politikai ügy, hanem csaló, pénzéhes emberek aljas játéka. Az Avason 30 ezren élnek, s nem lehet tovább tűrni, hogy kétszáz ember miatt a problémák tovább halmozódjanak. Az Avas nem gettó, rengeteg tisztességes, becsületes ember él itt, akiknek egész életük munkája került veszélybe azzal, hogy a lakásaik elértéktelenedtek, annak ellenére, hogy a városrész folyamatosan fejlődik. Együttműködéssel meg lehet oldani az áldatlan állapotot - reménykedik az MSZP-s képviselő. **Fürjes Judit**